

**Csorbáné Szigetvári Melinda – Szakács Nóra (szerk.):
Négy lábú tanársegédek. A kutyás terápia
gyakorlati és hatásvizsgálati lehetőségei**

Pata és Mancs Egyesület, Alpha-Vet Kft.,
Székesfehérvár, 2017, 89 oldal, ISBN 978-615-00-0737-3

A 2009-ben alakult Pata és Mancs Terápiás és Oktatási Egyesület kiterjedt állatasszisztált tevékenységet folytat, amelynek főbb elemei: vizsgázott terápiás kutyákkal vesz részt gyermekek és felnőttek ellátásban; szakmai-módszertani továbbképzésekkel segíti a szakembereket, szülőket; terápiás kutyák és felvezetők képzését és vizsgáztatását végzi; terápiás kutyás interaktív foglalkozásokat, bemutatókat tart a hatályos jogszabályoknak megfelelően.

A kötet kilenc tanulmányt közöl, amelyek részben hatásvizsgálatokat mutatnak be, részben pedig terápiás programokkal foglalkoznak. *Szakács Nóra* szakpszichológus a kutyás terápia hatékonyságáról és háttérváltozóinak vizsgálati lehetőségeiről írva, kérdőíves vizsgálatának tapasztalatai közül kiemeli, hogy „a gyermekek várják a foglalkozásokat, azt követően vidámabbak, együttműködőbbek”, „a szülők jellemzően pozitív változásokról, fejlődésről számolnak be”. A szerző utal arra is, hogy a hatékonyságvizsgálatok számos problémát vetnek fel (a kontrollcsoport hiánya, a mintanagyság, a programok különbözősége stb.). Mindenesetre fontos, hogy az ilyen típusú vizsgálatok folytatódjanak annak érdekében, hogy tudományos érvek is alátámasszák az állatasszisztált terápiák hasznosságát.

Tankáné Váradi Beáta logopédus a kutyával segített terápia alkalmazásáról és a beszédnyelvi fejlesztésben betöltött szerepéről ír. Mérései és megfigyelései eredményeként – többek között – megállapítja, hogy vizsgálati csoportja (5 fő) nagyobb fejlődést mutatott, mint a kontrollcsoport (szintén 5 fő). Ugyanakkor megjegyzi – nagyon helyesen –, hogy „a hagyományos logopédiai terápiára is szükség van a kutyás foglalkozások mellett”, továbbá azt is, hogy újabb vizsgálatokra is szükség van.

Egy szerzőhármas, *Borsi Andrea, Parrag Blanka és Szakács Nóra* kutyás terápiás programokat ismertet részletesen, és kitér a személyiségfejlődésre gyakorolt hatására. Összefoglalásként megjegyzi, hogy a kutya viselkedése biztonságos kötődési modellt nyújt a gyermekek számára, „facilitálja a társas interakciókat, a kapcsolatfelvételt, a bevonódás mértékét”, és motiválja a játékokat, illetve a feladatok megoldását.

Dadogó gyermekek állatasszisztált terápiájával foglalkozik *Csorbáné Szigetvári Melinda és Szolnoki Krisztina* tanulmánya. A szerzőpáros kitér a kutyával asszisztált dadogásterápia módszertanára, és részletesen bemutatja a felhasználható feladattípusok.

Csorbáné Szigetvári Melinda Nyelvfejlődési elmaradást mutató gyermekek logopédiai megsegítése terápiás kutya bevonásával című, gazdagon illusztrált munkája figyelemre méltó fejtegetéseket tartalmaz. Szó van benne a beszédindítás kutyás segítségével, a foglalkozások felépítéséről, a fejlesztési célok megfogalmazásáról és a felhasználható feladattípusokról. Megtudhatjuk, hogyan támaszkodhatunk a kutyákra az auditív figyelem, a szókincs, a főnévi toldalékolás, a melléknévfokozás és a téri relációk nyelvi kifejezésének elsajátításában, kitér az olvasás-írás elsajátításában fontos területek elemzésére is. Mindezeket a területeket úgy mutatja be, hogy leírja, mi a gyermek és mi a kutya teendője az adott feladatnál.

Faragó Csilla Autizmusspektrum-zavarral élő óvodások kutyás terápiás megsegítése címmel írt munkája a szerző saját tapasztalatait összegzi. Fontos megállapítása – amely másokéval is összhangban van –, hogy a kutya segít a gyermekeknek a feladatra figyelésben, együttműködésre ösztönzi őket, vagyis a kapcsolatteremtést és az alkalmazkodást is támogatja, de szabálykövetésre is készíti őket, nem beszélve a félelem, a szorongás, a gátlásosság, az agresszivitás leküzdéséről.

Négy lábú tanársegédek az általános iskolában címmel közölt írást *Ábrahám Izabella, Hostyánszki Katalin és Szoboszlai Imre*. Megtudhatjuk, hogyan vonják be a kutyákat a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tanítási óráiba.

Az utolsó két rövid tanulmány tágabb horizontra tekint. *József Gabriella* az idősek otthonába, *Szántó István* pedig onkológiai osztályra kalauzol el bennünket.

Megismerve a kötetet, gratulálunk a szerkesztőknek és szerzőknek, hogy olyan területtel ismertetik meg az olvasót, amely eddig feltáratlan volt, megmutatják, milyen úton járnak, nyíltan beszélnek a lehetőségekről és korlátokról, és arra ösztönzik az olvasót, hogy keressék az újabb megoldásokat.

L. J.